

Algemene beschouwing 2014

Op wereldschaal is Zaanstad maar een klein scheepje. Een scheepje in een onmetelijk grote en onrustige oceaan. Een scheepje met een logo van vijf letters op de zijkant. Vijf medeklinkers: ZNSTD.

In de stuurhut van het scheepje is het druk. Er zijn maar liefst zes mensen aanwezig. De ene kapitein wil een tikkeltje naar links. De ander liever recht vooruit. Terwijl weer een ander stiekem, als niemand kijkt, het roer naar rechts trekt. Het gevolg is een tamelijk visieloze koers.

Van het motto 'samen het verschil maken', spreekt het woordje 'samen' ons wel aan. Juist GroenLinks is de partij van het samen doen.

Samenwerken aan een eerlijkere en een duurzamere samenleving.

Gezamenlijkheid is bij verduurzaming van essentieel belang. De gemeente moet zelf het goede voorbeeld geven, maar het is minstens zo belangrijk om ook Zaanse bedrijven en Zaanse inwoners te laten meedoen.

Gelukkig staat er wat dat betreft al veel goeds in de steigers: het warmtenetwerk, de stimulering van zonnepanelen en elektrisch vervoer, smart grids, de bio-energiecentrale. Zaanstad is op dit moment een koploper op het terrein van duurzaamheid.

Maar dit nieuwe college dreigt een passievere houding te kiezen. Ik wil ze daarom oproepen: laat zien waar we het voor doen. Laat zien wat het oplevert. Voer een krachtige lobby om windmolens langs het Noordzeekanaal mogelijk te maken, in plaats van af te wachten wat de provincie besluit. Pak HoogTij aan. Richt je hierbij nadrukkelijk op de duurzame sector. En laat zoveel mogelijk bedrijven, organisaties en inwoners meedoen aan het verwezenlijken van onze duurzame ambities.

Laat bedrijven, organisaties en inwoners investeren in én laat ze profiteren van schone opgewekte energie.

Zaai een toekomstvisie... en oogst draagvlak en enthousiasme.

Helaas ontbeert dit college een visie. Zo merken we ook met het groenbeleid. Groen? Dit college kiest liever voor blauw. Blauwe zones, die de samenleving jaarlijks meer dan een kwart miljoen kosten. Wij zien dit geld liever besteed aan een groenere stad. Dit college zegt waarde te hechten aan educatie. Nou, de organisaties die de groeneducatie voor jaarlijks vele duizenden scholieren in Zaanstad verzorgen, kunnen best wat extra financiële ondersteuning gebruiken. Het Natuurmuseum, de Heemtuin, de kinderboerderij, de schooltuinen. Al jarenlang draaien vrijwilligers daar overuren, maar helaas kampen ze ook met achterstallig onderhoud.

De bezuinigingen op het onderhoud van de openbare ruimte zijn ons een doorn in het oog. Zeker ook op het onderhoud van monumentale bomen. Wij zullen daarover opnieuw met een motie komen.

Ook op sociaal gebied wensen wij meer visie. Wij vrezen dat het kwaliteitsniveau van de zorg achteruitloopt en mensen buiten de boot gaan vallen. En dat de verschillen groter worden tussen mensen die wel zorg nodig hebben en zij die dat niet behoeven. Dat er minder aandacht is voor zorgmijders, privacy en second opinion. Wij vrezen dat er lange wachtlijsten zullen ontstaan.

Wij zullen ons hard maken voor het in standhouden van de wijksteunpunten. En daarvoor waarschijnlijk met een motie komen.

De harde rijksbezuinigingen zullen de onrust in het sociale domein vergroten. Wij vrezen dat zorginstanties zullen omvallen – zoals ook is

gebeurd met Welsaen – en dat uiteindelijk blijkt dat goedkoop toch weer duurkoop blijkt te zijn...

De bezuiniging gaat ook banen kosten. Terwijl dit nieuwe college 5000 nieuwe volwaardige banen heeft beloofd. Er zijn inmiddels twijfels gerezen over de komst van IKEA en de gevangenis biedt ook al geen garantie op Zaanse banen. Wij hebben van dit college nog geen enkel banenplan gezien. Kom op, college, zou ik wil zeggen: het is makkelijk om te roepen dat er zoveel banen bij moeten komen. Maar waar blijft dat inspirerende en visievolle banenplan?

Helaas, helaas, gebrek aan visie is de rode draad in deze begroting. Dat geldt zeker voor het hoofdstuk wonen. De wachtlijst voor starters bedraagt meer dan 8 jaar (!) en de plannen van dit college brengen daar geen verandering in. Integendeel. Want de focus ligt niet op starterswoningen, maar op kwaliteitsverbetering van de huidige woningen. En op uitbreiding van het duurdere segment. Ook deze keuze zal de verschillen in de samenleving alleen maar groter maken. Tussen de eigenhuizenbezitters en de woningzoekenden. Jonge Zaankanters zullen gedwongen zijn langer bij hun ouders te blijven wonen of om Zaanstad te verlaten. Hoe gaat het college dat uitleggen aan woningzoekenden? Het verkorten van de wachtlijsten, dát zou een van de prioriteiten moeten zijn.

Maar zoals ik aan het begin al zei: in de stuurhut van het scheepje dat ZNSTD heet, wordt druk gepraat en zijn de meningen verdeeld. En dat heeft een visieloze, richtingloze koers tot gevolg.

We lezen in de begroting regelmatig dat er minder regelgeving komt voor ondernemers. Terwijl van inwoners juist steeds meer wordt verlangd. Bewoners worden meer en meer verantwoordelijk voor het beheer van de openbare ruimte. Voor het beheer van de buurthuizen. Voor steeds meer

mantelzorgtaken. En wanneer je niet goed genoeg meedoet... Of niet goed genoeg kúnt meedoen, dan is dit college zelfs bereid om rijdende camera-auto's in te zetten ter controle. Big Brother komt zo wel heel concreet in beeld. Een aantal collegepartijen moet zich zeer diep schamen als ze het zover laten komen...

GroenLinks is zeer begaan met scheepje ZNSTD. Het scheepje mag geen slagzij maken. Daarom komen wij, zoals gebruikelijk, met diverse moties en amendementen.

Ik wil aan het eind van mijn verhaal graag één speciale toelichten. Dat is de motie om een hogere bijdrage te vragen voor Stichting Vluchtelingenwerk. Vorige week werd ons al van diverse kanten steun toegezegd. Dus die motie moet zeker op een meerderheid kunnen rekenen.

Het motto 'samen het verschil maken' spreekt ons ten dele best aan. Maar wij zullen ervoor waken dat het niet uitmondt in 'samen de verschillen groter maken'... want daar doen wij in ieder geval niet aan mee.